

EXPRES

ILUSTROWANY

Nr 233 (1863)

ROK V.

PIĄTEK

Przed kampanią zbierania podpisów pod Apelem Pokoju w ZSRR

MOSKWA. — Ze wszystkich republik ZSRR napływają wiadomości świadczące, że rezolucja plenum Radzieckiego Komitetu Obrony Pokoju w sprawie rozpoczęcia w ZSRR akcji zbierania podpisów pod Apelem Światowej Rady Pokoju o zawarcie Paktu Pokoju między pięcioma wielkimi mocarstwami — spotkała się z radosnym przyjęciem przez masy pracujące kraju radzieckiego. Robotnicy, chłopci, działacze kultury, nauki i sztuki — wszyscy ludzie radzieccy wyrażają jednomyślnie poparcie dla Apelu Światowej Rady Pokoju.

W licznych fabrykach i zakładach przemysłowych odbyły się masówki i zebrania poświęcone uchwałom plenum Radzieckiego Komitetu Obrony Pokoju.

Na zebraniu załogi moskiewskich zakładów budowy maszyn „Maszyno-Stroitel” — tokarz Simakin oświadczył: „Apel Światowej Rady Pokoju znajduje gorący oddźwięk w sercach milionów ludzi radzieckich pochłoniętych pokojową, twórczą pracą, w sercach ludzi budujących nowe kanały i elektrownie, nowe miasta i wsie, uniwersytety i szkoły”.

Państwowe Centrum Wychowania Morskiego w Gdyni kształci nowe kadry.

Na zdjęciu: Grupa kursantów przy kompasie podczas szkolenia.

Bułgarska delegacja rządowa w Warszawie

WARSZAWA. — Dnia 29 sierpnia br. przyjechała do Warszawy bułgarska delegacja rządowa z przewodniczącym p. Miszo Nikołowem na czele.

Celem wizyty jest wzięcie udziału w obradach polsko - bułgarskiej komisji mieszanej oraz podpisanie planu realizacji umowy kulturalnej między Bułgarią i Polską na okres do końca 1952 roku.

Nauczycielstwo polskie chlubnie wykona zadanie wychowania młodego, socialistycznego człowieka Przemówienie min. Jarosińskiego

WARSZAWA. Z okazji zbliżającego się nowego roku szkolnego 1951-52, dnia 30 sierpnia r.b. odbyło się w gmachu Zarządu Głównego Zw. Zaw. Nauczycielstwa Polskiego w Warszawie uroczyste spotkanie nauczycielstwa stolicy z przedstawicielami najwyższych władz szkolnych. Na spotkanie przybyli: min. Oświaty Witold Jarosiński, prezes Centr. Urzędu Szkolenia Zawodowego — Janusz Zarzycki, wiceprzewodniczący CRZZ — A Burski, przewodnicząca Zarz. Głównego TPD post. Dorota Kłuszyńska oraz przedstawiciele wszystkich resortów prowadzących szkolnictwo zawodowe.

Podczas spotkania minister Oświaty, Witold Jarosiński wygłosił przemówienie, w którym omówił doniosłe zadania nauczycielstwa w nowym roku szkolnym na tle potęgającej się walki o pokój i postępów całego świata, skupionych wokół Związku Radzieckiego oraz na tle walki narodu polskiego o Plan 6-letni.

„Zadaniem szkoły i nauczycielstwa — powiedział minister Jarosiński — jest przygotować taką młodzież, która potrafi kontynuować, rozwijać i podnosić na jeszcze wyższy poziom budownictwo socjalistyczne”.

Mówca podkreślił, że dla wykonania swych wielkich zadań nauczycielstwo winno stale podnosić na wyższy poziom swą świadomość ideologiczną, aktywność polityczną i doskonalić się w zawodzie.

Podkreślając następnie wielkie znaczenie współdziałania nauczycielstwa z organizacjami młodzieżowymi w szkole dla podniesienia na wyższym poziomie pracy dydaktyczno-wychowawczej, minister Jarosiński powiedział: „Nauczyciel winien widzieć w organizacji młodzieżowej na terenie szkoły swego największego i najbliższego sojusznika, najbliższego pomocnika w walce o wyniki nauki i wychowania. Winniśmy wy-

chowować naszą młodzież na tradycjach walki Komunistycznego Związku Młodzieży Polskiej, na przykładach życia i walki najlepszych ZMP-owców: Janka Krasickiego i Hanki Sawickiej”.

Kończąc swe przemówienie minister Jarosiński powiedział:

„W oparciu o dotychczasowe osiągnięcia, realizując ideał wychowawczy nowej pedagogiki socjalistycznej, nakreślony przez Prezydenta RP Bolesława Bierutę, działając w ścisłym związku z klasą robotniczą i masami pracującymi, kierując się wskazaniem przodującej siły narodu polskiego — Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej — nauczycielstwo polskie chlubnie wykona swoje historyczne zadanie wychowania młodego socjalistycznego człowieka”.

Kombajn węglowy chluba naszego górnictwa przystąpił do pracy

ZABRZE. — Dzień 28 sierpnia br. stał się radosnym świętem załogi kopalni „Zabrze — zachód” — świętem całego górnictwa polskiego. W dniu tym — po pomyślnym zdaniu egzaminów sprawności, przystąpił do pracy wydobywaczy pierwszy kombajn węglowy polskiej produkcji, wzorowany na radzieckich kombajnach typu „Donbas”, całkowicie wykonany i zmontowany w Piotrowickiej Fabryce Maszyn Górniczych.

Nowa maszyna jest uzasadnionym powodem do dumy i radości załóg górniczych. Kombajn całkowicie mechanizuje pracę rębaczy i ładowaczy.

Interwencji amerykańscy boją się wyników śledztwa w sprawie zbombardowania Kaesongu Wykrętna odpowiedź Ridgway'a

PEKIN. — Jak donosi agencja Nowych Chin, dowódca amerykańskiej Armii Ludowej, gen. Kim Ir-sena i dowódca ochotników chińskich, Peng Teh-huei depeszę, w której uchylił się od zajęcia stanowiska wobec różnych kwestii i dowodów wymienionych przez generałów Kim Ir-sena i Peng Teh-huei.

Ridgway nie jest w stanie wyjaśnić światu — stwierdza agencja Nowych Chin — dlaczego to strona, która żądała rzekomo ponownych dochodzeń, odrzuca je obecnie, podczas gdy strona oskarżana przez Amerykanów o odmowę, żąda obecnie takich dochodzeń. Czemuż to Ridgway tak bardzo obawia się wznowienia dochodzeń — jak zbrodniarz obawiający się ostatecznych wyników sądu?

Oficer łącznikowy Ridgway'a oświadczył, że nie można polegać na rezultatach dochodzeń przeprowadzonych w ciemności. Dlaczego zatem Ridgway chce teraz poprzeć na tych rzekomo niepewnych rezultatach, odmawiając dalszego

Andrzej Żdanow

W dniu dzisiejszym mija trzecia rocznica zgonu wybitnego działacza WKP(b) i międzynarodowego ruchu robotniczego — Andrzeja Żdanowa — patrz art. na str. 2.

Odezwa KP Francji przed wyborami kantonalnymi

PARYŻ. — Francuska Partia Komunistyczna wydała odezwę w związku z nadchodzącymi wyborami kantonalnymi, które odbędą się 7 i 14 października br.

Wybory kantonalne — stwierdza odezwa — powinny potwierdzić sukces odniesiony przez naszą partię 17 czerwca br. Rząd utworzony przez wyraźnie reakcyjne Zgromadzenie Narodowe i służące podporządkowujący się rozkazom imperialistów amerykańskich prowadzi politykę przygotowań wojennych, faszystacji, zdrady interesów narodowych, politykę nędzy i ruiny.

Kontraktacja rzepaku przebiega sprawnie

WARSZAWA. — W całym kraju trwa obecnie kontraktacja rzepaku ożmiego — cennej rośliny przemysłowej. Dzięki opłacalnej cenie i korzystnym warunkom kontraktacji, chłopcy z wielu gromad, gmin a nawet powiatów wykonali przedterminowo i z nadwyżką plany kontraktowania tej rośliny.

Kontraktacja rzepaku najpomyślniej przebiega w woj. olsztyńskim, gdzie zawieranie umów na uprawę tej rośliny jest już na ukończeniu.

Przed sesją Rady MZS

WARSZAWA. Na sesję Rady Międzynarodowego Związku Studentów, która rozpoczyna obrady dnia 31 bm. przybyli dotychczas delegacje organizacji studenckich ponad 70 krajów. M. in. w Warszawie znajdują się delegacje studentów Związku Radzieckiego, Korei, NRD, Chińskiej Republiki Ludowej, Wielkiej Brytanii, Włoch, Australii, Indonezji i wielu innych krajów.

Odezwa ZSCh do pracujących chłopów

Wieś podejmuje walkę ze spekulantami i pokątnym handlem

WARSZAWA. — Zarząd Główny Związku Samopomocy Chłopskiej skierował do całej ludności pracującej na wsi odezwę w sprawie wzmożenia walki ze spekulacją. Odezwa ta głosi m. in.:

CHŁOPI PRACUJĄCY!

Nasze Ludowe Państwo zapewni nam wydatną pomoc w wykonywaniu zadań produkcyjnych.

Stwarza nam warunki do niezależnienia się od wyzysku spekulantów, kulaków i lichwiarzy.

Zapewnia nam zbyt każdej ilości wyprodukowanych przez nas artykułów rolniczych po stałych i opłacalnych cenach.

Tymczasem spekulanci usiłują wprowadzić zamęt w handlu spożywczym, utrudniają planowe zaopatrzenie i sprawiedliwe rozdzielnie two towarów, przeznaczonych dla ludzi pracy. Wdziera się do gminnych spółdzielni, stwarza tam ku-

moterskie stosunki, wykupuje towary, przeznaczone dla chłopów pracujących.

Nigdy spekulant nie przychodził i nie przychodzi na wieś w interesie pracującego chłopca. Pragnie on ująć chłopca w swoje lichwiarskie szpony i tuczyć się jego znojną pracą tak, jak to było za sanacji.

Spekulant to wróg chłopca pracującego, to wróg naszej Ludowej Ojczyzny!

CHŁOPI I CHŁOPKI!

Kto z nas sprzedaje spekulantowi — chce, czy nie chce, świadomie, czy nieświadomie — działa na swoją szkodę, na szkodę swoich dzieci, na szkodę braci robotników i utrudnia rozwój gospodarczy kraju.

Niech ani jeden małorolny i średniorolny chłop nie zhańbi się spekulacją!

Gońcie precz spekulantów z waszych gromad! Zmuscie ich, niech się zajmą uczciwą pracą! Nie dajcie się okpić!

Spełnijcie wszyscy swój patriotyczny obowiązek w walce ze spekulacją dla wzmocnienia sojuszu robotniczo - chłopskiego, dla dobra naszej Ludowej Ojczyzny”.

Za spekulację mięsem powędrują do obozu pracy

WARSZAWA. — Prowadzona energicznie na terenie całego kraju walka przeciwko elementom spekulackim, usiłującym zdeorganizować planową gospodarkę artykułami spożywczymi, daje coraz lepsze rezultaty.

Komisja Specjalna skierowała do obozu pracy na okres 24 miesięcy oraz wymierzyła 3 tys. zł grzywny Niegrybowskiemu Karolowi. Niegrybowski, właściciel sklepu w Młocinach, sprzedawał w swym sklepie mięso pochodzące z nielegalnego uboju.

Również na kary po 24 miesiące obozu pracy skazani zostali: kupiec L. Waligóra oraz Władysław Komorowski. Obaj, zamieszkał w Zakrocymiu, trudnili się zawodowo pofajnym ubojem bydła i trzody chlewnej.

1 września rozpoczyna się nowy rok szkolny

WARSZAWA. Dnia 1 września szkolnictwo ogólnokształcące, zawodowe i rolnicze uroczysto rozpoczyna nowy rok szkolny 1951-52.

Młodzież zebrana na uroczystościach w szkołach wysłucha przez radio przemówień: — w szkołach ogólnokształcących przemówienia ministra Oświaty, Witolda Jarosińskiego, w szkołach zawodowych — prezesa Centralnego Urzędu Szkolenia Zawodowego — Janusza Zarzyckiego, w szkołach zaś rolniczych ministra Rolnictwa i R. R. Jana Dąb-Kociola.

Szczególne uroczyste i radosny charakter będą miały uroczystości rozpoczęcia nowego roku szkolnego w szkołach podstawowych, gdzie przedstawiciele władz państwowych i nauczycielstwo, serdecznie powitają wstępujące do pierwszych klas dzieci urodzone w historycznym roku wydania Manifestu Lipcowego PKWN.

Język polski w szkołach NRD

BERLIN. — Jak podaje dziennik „Der Morgen”, w szkołach podstawowych i średnich NRD zapoczątkuje się w bieżącym roku szkolnym naukę języka polskiego.

Inicjatywę wprowadzenia do programu szkolnego nauki języka polskiego podjął magistrat miasta granicznego Goerlitz. Inicjatywę tę poparło Ministerstwo Oświaty NRD, przesyłając do wszystkich szkół odpowiednie instrukcje w tym kierunku.

Wydawanie bonów na mięso

Prezydium Rady Narodowej m. Łodzi zawiadamia, że w Wydziale Handlu przy ul. Roosevelta 15, w dniu dzisiejszym i jutro, tj. 1 września, wydawane będą dyrekcyjnym zakładów bony mięsne na miesiąc wrzesień. Bony te otrzymać mogą zakłady na podstawie złożonych zapotrzebowań.

W zapotrzebowaniach należy podać ilość pracowników zakładu z podziałem na otrzymujących i nie otrzymujących zasitek rodzinny. Dyrekcyjne zakłady po otrzymaniu bonów winny je niezwłocznie rozdzielić pomiędzy pracowników.

Bony, wydawane przez zakłady pracy, należy zarejestrować w jednym ze sklepów mięsnych w dniu 3 lub 4 września. Sklepy masarskie, realizujące zaopatrzenie, na bony, umieszczają w oknach wystawowych specjalne napisy. Sprzedaż mięsa i wędlin rozpocznie się w dniu 4 września.

Wydział Handlu przypomina, że zakup mięsa dokonany być musi bezwzględnie w dniu oznaczonym na bonie. Przekraczanie tego terminu przez nabywcę nie będzie honorowane.

Według danych Francuskiego Państwowego Urzędu Statystycznego, we Francji jest obecnie 1.100.000 analfabetów.

Kiedyś Francja szczyliła się tym, że jest państwem produkującym w dziedzinie szkolnictwa. Ale to było dawno. Dziś, kiedy Francja rządzi Amerykanie, rząd francuski stara się nie o zwiększenie ilości szkół, lecz ilości armat.

W najbliższych dniach Adenauer ma zamiar zwrócić się do Wysokiej Komisji o uchynienie ustawy, zabraniającej noszenia odznaczeń i orderów wojennych. Według ADN — Schumacher wypowiedział się również za noszeniem odznaczeń wojennych.

Jak widać, obaj „demokratyczni mężowie stanu” stęsknili się za widokiem żelaznych krzyży, zdobytych na służbie Hitlera.

W czasie egzaminu do West Point (amerykańska akademika wojskowa) 33 aspirantów oficerskich złapano na oszustwach. „Utalentowani” młodzieńcy musieli zrezygnować z kariery oficerskiej.

Ale wkrótce okazało się, że większość z nich otrzymała lukratywne stanowiska w wielkim „businessie” i w polityce.

Wykazane podczas egzaminu zdolności były niewątpliwie najlepszą referencją.

W trzecią rocznicę śmierci Andrzej Żdanow niezlomny bojownik o pokój i międzynarodową solidarność klasy robotniczej

Trzy lata temu zakończył życie Andrzej Żdanow — wybitny budowniczy partii bolszewickiej i państwa radzieckiego, znakomity teoretyk-marksista i wspaniały propagator wielkich idei Lenina-Stalina, członek Biura Politycznego i sekretarz KC WKP(b), organizator bohaterskiej obrony Leningradu w dni Wielkiej Wojny Narodowej.

Andrzej Żdanow rozwijał wielostronną działalność partyjną i państwową. Bezgraniczna miłość i oddanie dla partii Lenina-Stalina były niewyczerpanym źródłem jego olbrzymiej siły moralnej i niespożytej energii, z jaką służył narodowi radzieckiemu.

Władając po mistrzowsku orężem teorii leninowsko-stalinowskiej, oświetlał on wnikliwie problemy pracy ideologicznej partii, sprawy rozwoju radzieckiej literatury i sztuki.

Jego wspaniałe referaty z dziedziny literatury, sztuki i filozofii stały się olbrzymim wkładem do sprawy wychowania ideologicznego narodu radzieckiego, do walki z przeżytkami kapitalizmu w świadomości ludzkiej.

Wyjaśniając wskazania Stalina, w myśl których pisarze winni kierować się w swej twórczości metodą realizmu socjalistycznego, Żdanow mówił: „znaczy to po pierwsze: znać życie aby w utworach artystycznych umieć wiernie je przedstawiać, aby przedstawić je nie w sposób scholastyczny, martwy, nie jako „obiektywną rzeczywistość”, lecz aby przedstawiać rzeczywistość w jej rewolucyjnym rozwoju. Przy tym wierność i historyczna konkretność obrazu artystycznego winny się wiązać z zadaniem przebudowy ideologicznej i wychowania mas pracujących w duchu socjalizmu”.

Żdanow podkreślał z całym nacis-

kiem, że nieodłączną cechą przodującej literatury radzieckiej winna być bolszewicka partyjność. Demaskując bezideowość, apolityczność, korzenie się przed zgniłą kulturą burżuazyjną, Żdanow wzywał pisarzy radzieckich do tworzenia dzieł o wysokich walorach artystycznych, dzieł pomagających narodowi państwu, partii wychowywać młodzież radziecką w duchu optymizmu, wiary we własne siły, w duchu patriotyzmu radzieckiego.

We wspaniałym przemówieniu, wygłoszonym podczas dyskusji nad kwestiami filozofii, Żdanow ujawnił niedoścignięcia i braki na froncie filozoficznym i określił zadania pracy teoretycznej w tej dziedzinie. Wykazał on, że w toku dzieł zmieniał się stale zakres zagadnień filozoficznych i że powstanie filozofii marksistowskiej stało się wydarzeniem o olbrzymim znaczeniu rewolucyjnym.

„Powstanie marksizmu było prawdziwym odkryciem, rewolucją w filozofii... Wraz z powstaniem marksizmu jako naukowego światopoglądu proletariatu kończy się stary okres historii filozofii, kiedy to była ona przedmiotem zajęć jednostek... oderwanych od życia, od narodu, obcych narodowi”.

Andrzej Żdanow kroczył w pierwszych szeregach kierowników międzynarodowego ruchu robotniczego. Demaskował on bezustannie wrogów pokoju i demokracji, walcząc niezmordowanie o zespolenie sił obozu demokratycznego. Nieocenione są jego zasługi na polu wzmocnienia międzynarodowej solidarności klasy robotniczej i wszystkich ludzi pracy w walce przeciw imperializmowi.

Na historycznej naradzie przedstawicieli partii komunistycznych i robotniczych, która odbyła się w Polsce w końcu września 1947 r., Żdanow dał wspaniałą analizę sytuacji międzynarodowej, ujawnił prawo rozwoju politycznego krajów obozu pokoju w okresie powojennym, uzbroił partię komunistyczną i robotniczą w oręż stalinowskiego programu walki o pokój, o wolność i niezawisłość narodów.

„Narody świata — oświadczył Żdanow — nie chcą wojny. Siły opowiadające się za pokojem są tak liczne i wielkie, że jeżeli będą one bronić twardo i nieustępliwie pokój, jeżeli okażą wytrwałość i opanowanie, to plany agresorów poniosą całkowity krach”.

Żdanow poświęcił cały swój potężny talent, całe swe przepiękne życie wielkiej sprawie komunistycznego budownictwa. Toteż zaskarbił on sobie gorącą miłość partii bolszewickiej i całego narodu radzieckiego. Z ogromną siłą dźwięczą dziś słowa, powiedziane przez Żdanowa na XVIII Zjeździe Partii:

„My, bojownicy armii wielkich strategów proletariackich, armii Lenina-Stalina, zespoleni wokół leninowsko-stalinowskiego Komitetu Centralnego, wokół swego nauczyciela i wodza, towarzysza Stalina, podniesiemy swój okryty chwałą sztandar bolszewicki aż do całkowitego zwycięstwa komunizmu”.

Dzieci z łódzkich ogródków jordanowskich manifestują swą jedność z Berlińskim Złotem młodych bojowników o pokój

W Parku Ludowym na Zdrowiu odbył się festyn dzieci z ogródków jordanowskich. Festyn zorganizowano dla uczczenia Złota Berlińskiego. W nowo-otwartym ogródku, wspaniale urządzone, zebrało się 300 dzieci.

Wśród gwaru i śmiechu dzieci robotnicze korzystały z kąpieli, piasku, huśtawek, zjeżdżalni, wspinalni i urządzeń sportowych. Po sutoj podwieczorku dzieci zebrały się na boisku, gdzie przy-

ognisku odbyła się wieczornica, poświęcona wielkiej międzynarodowej manifestacji młodzieży w Berlinie.

Po odśpiewaniu hymnu państwowego kierownik Parku Ludowego oświadczył dzieciom cel Złota Berlińskiego i jego przebieg. Na tle położenia dziecka robotniczego w krajach kapitalistycznych i losu dzieci koreańskich mordowanych przez imperialistycznych zbirów, przedstawił on położenie dziecka w Polsce Ludowej, ZSRR i krajach demokracji ludowej, budujących ustrój socjalistyczny.

W części artystycznej dzieci z ogródków jordanowskich dały program składający się z pieśni masowych, tańca ludowego i recytacji o treści związanej ze Złotem i walką o pokój.

Po przeglądzie dorobku artystycznego przemówił do dzieci w imieniu Prez. RN. m. Łodzi przedstawiciel Wydz. Oświaty, życząc dzieciom wesołej zabawy we wspaniałym nowym ośrodku wypoczynku, nauki i zabawy, urządzonej dla nich przez władzę ludową.

Jesienne egzaminy na Politechnice Łódzkiej

Politechnika Łódzka podaje do wiadomości, że jesienna sesja egzaminacyjna potrwa od 6 do 26 września br.

Harmonogramy egzaminów wywieszone zostaną w gablotkach poszczególnych dziekanatów, katedr lub zakładów.

Studenci PŁ, którzy nie mają zaliczonych kolokwium lub egzaminów, obowiązani są złożyć je w wyżej wymienionym terminie.

Rośnie fabryka samochodów w Lublinie

Dzięki współzawodnictwu pracy i pomocy Związku Radzieckiego wzrosło tempo prac przy budowie olbrzymiej Fabryki Samochodów Ciężarowych w Lublinie.

Na zdjęciu — studentki Politechniki Warszawskiej, odbywające praktykę wakacyjną, podczas zbrojenia podciągów hali pod kier. zbrojarza R. Rodrygoza. CAF — fot. Zyg. Wdowiński

Codzienna nowelka „Expressu”

A. Korniejczuk

Sanitariuszka

Rozmaicie bywa w życiu... Ież się natrzyłam w ciągu dwudziestu lat mojej służby sanitarniej!

W roku 1919 pracowałam jako sanitariuszka w małym szpitalu koło Popieluch. Czy ktoś z was słyszał kiedy o Popieluchach?

Chorych było tam niewiele. Jedni powracali do zdrowia, inni umierali. Życie obsługi lekarskiej toczyło się spokojnie, jednostajnie.

Ale pewnego dnia wieczorem niespodzianie zjawiła się we wsi kawaleria denikinowska. Rozlokowała się na noc w chatach, a w szpitalu zjawił się oficer z rozkazem, ażeby zebrać instrumenty i lekarstwa i zgłosić się o świcie w sztabie. Był to po prostu rozkaz mobilizacyjny.

Naczelnym lekarzem i felczerem obiecali stawić się o oznaczonej porze, ale w godzinę potem uciekli. Pozostałam sama z chorymi i zaczęłam się namyślać, co robić dalej, skoro cały personel lekarski opuścił szpital...

Nagle gdzieś za wsią rozległo się terkotanie karabinu maszynowego.

Zawtórowała mu gęsta palba broni ręcznej: widocznie w pobliżu rozpoczęła się walka.

Szybko zorientowałam się w sytuacji.

Nasza czerwona kawaleria otoczyła wieś, zajęta przez denikinowców.

Nieprzyjacieli próbował bronić się.

Denikinowcy ostrzeliwali się przez całą noc, ale nad ranem, zrozumiałwszy, że wszelki opór jest bezcelowy, wywiesili białą chorągiew i poddali się.

Kiedy strzelanina ucichła, wyszłam przed bramę szpitalną.

Nagle zobaczyłam, że kilku ludzi niesie ostrożnie jakiegoś rannego. Podeszli do mnie, a jeden z nich, marynarz z gwiazdką na czapce, zapytał:

— Czy tutaj jest szpital?

— Tak, to tutaj! Wnieście go do środka! — odpowiedziałam niby spokojnie, ale drżałam ze zdenerwowania. Bo i co tutaj począć z rannym, kiedy w całym szpitalu nie ma nikogo z personelu lekarskiego! A żaden z tych uzbrojonych żołnierzy, którzy nieśli rannego, nie wyglądał na lekarza!

— A kim wy jesteście? — zapytał ten z gwiazdką, marynarz, który widocznie był ich dowódcą.

— Jestem Krystyna Archipowna, sanitariuszka.

— Zawołajcie lekarza. Nasz komisarz jest ciężko ranny, utkwiał mu odłamek szrapnela w nodze!

— Nie ma lekarza, nie ma nawet felczera! Uciekli wczoraj, gdy denikinowcy chcieli ich zmobilizować — i opowiedziałam im wszystko.

Ranny komisarz zaczął nagle jęczeć, twarz mu zbiełała... Z nogi obficie spływała krew. Patrząc na niego krasnoarmiejcy pobledli. Marynarz — dowódca nie mógł zapanować nad sobą i obtarł łzy rękawem bluzy mundurowej.

I mnie coś ścisnęło za serce. Powzięłam nagle decyzję.

— Rzućcie broń, dzieci i umyćcie ręce! Będziecie mi pomagać...

Milcząc odłożyli broń, umyli ręce i położyli komisarza na stole. Przecięłam nogawkę spodni i zobaczyłam, że w nodze tkwi duży odłamek. Chciałam zrobić możliwie bezbolesną operację, przygotowałam wszystko, ale nie mogłam znaleźć znieczulających środków. Buteleczki zapatrzone były w łańskie napisy, a nie było nikogo, kto by mógł to odczytać...

Przemysłam więc ranę, zajodnywałam, zdezynfekowałam nad płomieniem nóż chirurgiczny i powiedziałam:

— Teraz trzymajcie mocno komisarza. Zaczynamy!

Silnymi rękami przytrzymałam rannego, a ja nacierałam nogę. Jak mogłam najlżej usunęłam tkwiący w ranie odłamek, zatamowałam krew i obandażowałam nogę... Nic więcej nie mogłam zrobić...

Następnego ranka komisarz czuł się już znacznie lepiej. Ze sześć dni poleżał w

szpitalu, a dziesiątego dnia oddział jego zaczął szycować się do odmarszu.

W chwilę, gdy przejeżdżali opodal szpitala, marynarz — dowódca zatrzymał swój oddział.

— Krystyno Archipowna, chodźcie tutaj! — zawołał.

Nie zdążyłam podejść do nich, gdy dowódca głośno zakomenderował:

— Szwadron! Baczność! Baczność przed Krystyną Archipowną!

Cały oddział wyciągnął szablę z pochew, a ja o mało nie zemdlałam z wrażenia.

Nagle dowódca — marynarz zsiadł z konia, podeszedł do mnie i wyprężył się w wojskowej postawie.

— W imieniu Czerwonej Kawalerii dziękuję wam, Krystyno Archipowna, za operację, dokonaną na naszym drogim towarzyszu — komisarzu! Jednocześnie nadaję wam zaszczytny tytuł honorowej sanitariuszki Armii Czerwonej!

Mówiąc to zdjął z głowy czapkę, odczepił swoją gwiazdkę, podał mi ją i serdecznie mnie uściskał.

Krasnoarmiejcy krzyknęli trzy razy „Hurra!” i odjechali...

Mam w domu tę gwiazdkę. Zrobiona ze zwykłego żelaza, ale jest mi droższą niż wszystko, co posiadam...

Takiego przeżycia nie zapomina się do samej śmierci!...

(Tłum. J. K.)

DANKA: — Ażeby zostać dobrą ekspedientką sklepową należy przejść odpowiednie przeszkolenie. Tego rodzaju kursy rozpoczną się już w krótkim czasie przy Dyrekcji M. H. D. W tej sprawie zechce Pani złożyć podanie do Urzędu Zatrudnienia przy Prezydium właściwej DRN z prośbą o skierowanie na powyższe kursy.

S. P. — Już niejednokrotnie wyjaśnialiśmy, że pracownik, który zwolnił się z pracy na własną prośbę i przeszedł do innego zakładu nie ma prawa do zachowania ciągłości w pobieraniu zasiłku rodzinnego. W nowym miejscu pracy dodatek przysługujący mu dopiero do przepracowania trzech miesięcy.

L. MAJEWSKI, POZNAŃ: — Wykształcenie Pana tj. 7 klas szkoły podstawowej jest wystarczające do rozpoczęcia nauki w Wszechnicy Radiowej. W sprawie przyjęcia zechce Pan zwrócić się do wojewódzkiego Ośrodka Wszechnicy Radiowej przy Polskim Radio w Poznaniu.

KRÓLIKOWSKI. — W sprawie Pana interweniowaliśmy. Po odbiorze należności za koszty delegacji służbowej zechce Pan zgłosić się w dniu wypłaty tj. 5-go września do zakładu pracy u ob. Kubały.

KOPAŃSKA: — O nieprzebraniu kolejności przy zakupach w sklepie oraz załatwianiu klientów po kumotersku — należało przede wszystkim wpisać do książki zażeń, która znajduje się w każdym sklepie i musi być wydana klientowi na jego żądanie. Wobec tego że fakty, przytoczone w liście Pani wymagały natychmiastowego sprawdzenia, nie jesteśmy w stanie po upływie tak długiego czasu stwierdzić, czy zarzuty są słuszne.

LOKATORZY DOMÓW: — Szopna 29, Przedzłaziana 8, Pogranicza na 61 m. 3, Zgierska 32, m. 4, Roosevelta 1 m. 15a, Łeczycka 38, Nawrot 70, Stalina 18, Nowomiejska 14, Ogrodowa 2: — Sprawy poruszonymi w listach zainteresowaliśmy Zarząd Nieruchomości Miejskich.

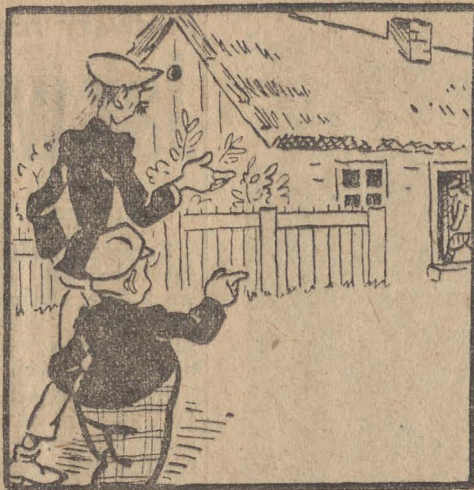
I. ADLER: — Interweniowaliśmy w Urzędzie Stanu Cywilnego. Sprawa wymaga sprawdzenia. O wyniku będzie Pani powiadomiona.

SOBOTA, 1 WRZEŚNIA

13.30 Muzyka dla wszystkich, 14.30 Rep. literacki, 14.50 Koncert orkiestry szczebińskiej rozgłośni P. R. 15.30 Audycja dla dzieci — „Pierwszy dzień szkoły” — słuchowisko, 16.00 Program lokalny, 16.20 Koncert muzyczny polskiej w wykonaniu orkiestry LRPR, 17.05 Reportaż, 17.15 Koncert rozrywkowy w wyk. małej orkiestry rozgłośni śląskiej, 18.00 „Jetonki i syn” — kol. odcinek powieści St. Wygodzkiego, 18.15 Program lokalny, 19.00 Koncert muzyczny ludowy, 19.25 Audycja literacka, 20.30 „Przy sobocie po robotnicę”, 21.45 Muzyka baletowa, 22.00 Muzyka i aktualności, 22.30 Gra orkiestra taneczna krakowskiej rozgłośni P. R. 23.10 Koncert. Transmisja z Pragi (Czechosłowacja).

WICEK: — Spójrz, nasz spekulant wraca już z komisariatu do domu. Teraz go czeka sprawa sądowa i zasłużona kara...

WACEK: — Wiesz, warto by sprawdzić skąd on brał tę padlinę.

WICEK: — Tss... On siedzi w tym przedziale, trzeba przejść do następnego, bo nas zobaczy i zmyli ślady.

WACEK: — Masz rację, chodźmy, póki nas nie zauważył...

WACEK: — O, raju! Przecież tu mieszka nasz stary znajomy Kulaczek!

WICEK: — A ten drab wchodzi do jego domu. Sprawa jest jasna: kułak ze spekulantem trzymają siłwę!

WICEK: — No tak. Pieniążki z rączki do rączki. Interes idzie, ale już niedługo. Przyszła na was pora!

WACEK: — Poszukajmy tu trochę, trzeba pomóc władzom w tępieniu szkodników!

WYKROPIKI

Uroczę dziewczę blond

Amatorski teatrzyk „Expressu Ilustrowanego” ma zaszczyt przedstawić jednoaktówkę pod tytułem

UROCZĘ DZIEWCZĘ BLOND

Osoby:
Dziewczę blond
Opalony młodzieniec
Mężczyzna o zmęczonej twarzy
Pasażer I
Pasażer II

Tramwaj. Tłok, ludzie wracają z pracy. Jedno z zajętych dotychczas miejsc siedzących zwalnia się. Wówczas...

Uroczę dziewczę blond — przepycha się wdzięcznie do wolnego miejsca.

Opalony młodzieniec — usuwa się z drogi.

Mężczyzna o zmęczonej twarzy — robi krok w kierunku wolnej ławki, ale spostrzegła dziewczę blond i staje w pół drogi.

Dziewczę siada. Układa fałdy sukni, żeby się nie pogniotła, sprawdza stan manicure'u i zerkna na opalonego młodzieńca.

Tramwaj jedzie. Tłok coraz większy.

Pasażer I: (patrzy na dziewczę blond) Chciałbym być kobietą...

Pasażer II: Ja nie. Mam bardzo gusty zarost. Byłbym fatalną kobietą...

Pasażer I: Nie o to chodzi. Chcę powiedzieć, że kobieta, zmęczona czy niezmęczona, zawsze jakoś usiadłaby w tramwaju. Zmęczonemu mężczyźnie nikt miejsca nie ustąpi.

Pasażer II: Niby racja. Ale powiedz pan kobiecie, że jesteś zmęczony, że chcesz usiąść. Obrazi się...

W tym momencie dziewczę blond odwraca głowę, spogląda na pasażerów i wstaje:

— Proszę, który z panów jest zmęczony? Miejsce wolne...

Pasażerowie milkną skonsternowani. Nikt nie siada...

Dziewczę: — No, proszę, któryś z panów chciał usiąść, słyszałam... Nie jestem zmęczona, mogę postać...

Pasażer I: — (stoi i milczy).

Pasażer II: — (stoi i też milczy).

Mężczyzna o zmęczonej twarzy: (spogląda serdecznie na dziewczę): — Bardzo dziękuję. Bardzo pani dobra. Nic wprawdzie nie mówię, ale rzeczywiście jestem strasznie zmęczony i chętnie usiądę...

Dopisek autora: Historia autentyczna. Data — 1 września roku... m o ż e przyszłego.

(bas).

Pokazy lotnicze i zabawa ludowa

Niedziela na Lublinku

Dogodna komunikacja z lotniskiem

Już w najbliższą niedzielę, tj. 2 września, odbędzie się na lotnisku w Lublinku wielkie pokazy lotnicze, które zapoznają społeczeństwo łódzkie z osiągnięciami Odrodzonego Lotnictwa Polskiego.

Pokazy rozpoczną się punktualnie o godzinie 14 przelotem samolotów z biało-czerwoną, czerwono-niebieską flagą. Następnie skoczek spadochronowy złoży meldunek przewodniczącemu Prezydium Rady Narodowej m. Łodzi. Po tym webermy loty na szybowcach, akrobacje indywidualne i zespołowe na szybowcach i samolotach, skoki spadochronowe indywidualne i desant spadochronowy.

Po zakończeniu pokazów 90 pracowników z łódzkich zakładów przeleci się bezpłatnie samo-

Komisje łódzkie już pracują!

Wytepiamy spekulację

Spółeczne „dwójki” skontrolują sklepy i stołówki, interesując się rozprawieniem artykułów, cenami itd.

Jak już informowaliśmy, w Łodzi powołano do życia Miejską Komisję do Walki ze Spekulacją (Piotrkowska 104, tel. 113-36 lub 280-40 w. 4) oraz trzy komisje dzielnicowe — przy DRN Łódź-Sródmieście (Al. Kościuszki 1, pok. 318, tel. 164-40), przy DRN Łódź-Południe (Pabianicka 210, tel. 126-14 w. 5) i przy DRN Łódź-Północ (Ciesielska 7, pok. 1, tel. 165-09). Wszystkie komisje rozpoczęły już swą działalność.

Zadaniem powołanych komisji jest prowadzenie kontroli w terenie za pośrednictwem wyznaczonych specjalnie spośród aktywnych społecznych kontrolerów. Zostaną oni sformowani w tzw. „dwójki”.

Kontrolerzy ci posiadają odpowiednie zaświadczenia. Do ich obowiązków należy przede wszystkim sprawdzanie w punktach handlowych czy artykuły deficytowe są na leżycie rozprowadzane, kontrolowanie prawidłowości pobieranych cen oraz wagi, inspekcjonowanie stanu sanitarnego placówek handlowych i punktów zbiorowego żywienia itd.

Zwróćcie oni również specjalną uwagę na nielegalny ubój i spekulację mięsem.

Przeprowadzając kontrolę jakiejś placówki handlowej, członkowie „dwójek” mogą sprawdzać asortyment towarów, a w razie stwierdzenia usterek — interweniować.

Mogą oni również sporządzić protokół kierownictwu sklepu za to np., że z jego lub personelu winy nie ma na składzie pożądanego w danej dzielnicy artykułu.

Kontrolerzy spiszą protokół również w razie spotkania się z wypadkiem odmowy sprzedaży posiadanych przez sklep artykułów lub ukrywania ich przez personel na własny użytek itd.

Jeśli zaś w jakimś sklepie stwierdzą niedostateczne zaopatrzenie w ten czy inny artykuł, mogą określić maksymalną ilość tego artykułu jaką można sprzedawać jednemu klientowi.

W wypadkach wykrycia nadużyć, faktów spekulacji, paskarstwa, czy też zauważenia osób, co do których istnieje przypuszczenie, iż zajmują

one miejsce przed punktami handlowymi w celach spekulacyjnych, kontrolerzy społeczni mogą sporządzić protokoły lub zatrzymać osoby podejrzane.

We wrześniu „Pioniery” i adaptery w sklepach łódzkich

Jak informuje Centrala Handlowa Przemysłu Elektrotechnicznego, w pierwszych dniach września rozprowadzi się do PDT i sklepów MHD około 500 radiodiodniorników typu „Pionier” i pateryony elektryczne.

Cena adapteru wynosi 810 złotych. (r)

**Spotkała ich zasłużona kara
Spekulanci w potrzasku**

Hulaszczy tryb życia za pieniądze z niecnego procederu

Spekulantom i handlarzom mięsem z nielegalnego uboju porządnie dobrano się do skóry. Wysokie kary odcują ich raz na zawsze od uprawiania niecnego procederu.

Wśród ostatnio ukaranych przez Komisję Specjalną w Łodzi spekulantów i handlarzy znajdują się: Józef Gizewski z Jakubowa, pow. rawski (2 lata obozu pracy przymusowej), Józef Bamberski, właściciel sklepu w Rychłocicach (18 mies. obozu i 3.000 zł. grzywny), Stefania Wisner, rzeźnik Władysław Gosek i Jan Sekowski z powiatu radomszczańskie (po 12 mies. obozu) i rzeźnik Jan Stanek (6 mies. obozu).

Kontrolerzy Prokuratury Wojewódzkiej w Łodzi stwierdzili, że ukarani systematycznie dokonywali nie-

„Dwójki” uprawnione są również do tego, aby na dworcach kolejowych sprawdzać podejrzane bagaże i legitymować ich właścicieli.

Działalność kontrolerów koordynować będą poszczególne komisje do walki ze spekulacją. One to zajmą się sprawami nadużyć, wykrytych przez kontrolerów, przekazując je do dalszego rozpatrzenia władzom wymiaru sprawiedliwości.

Do współdziałania z komisjami powoła się także w łódzkich zakładach pracy kilkuosobowe komisje, a poza tym w dalszym ciągu akcję przeciwko spekulantom prowadzić będzie PIH — Państwowa Inspekcja Handlowa.

Front walki ze spekulacją i nadużyciami w handlu musi być jak najszerszy, toteż poczynania komisji muszą się spotkać z poparciem i pomocą całego społeczeństwa. Tylko w ten sposób prowadzona batalia przeciwko spekulacji da pożądaną wyniki!

(Se)

JESZCZE RAZ O TYM SAMYM.

Drogi nasz „Expressie”!

Po raz drugi zwracamy się do Ciebie z prośbą o interwencję w tej samej sprawie. Chodzi nam ciągle jeszcze o przeniesienie składu opałowego PSS z naszego podwórza przy ul. Sierakowskiego 38.

Jesteśmy Ci niezmiernie wdzięczni, że już raz poruszyłeś tę sprawę na łamach Twojego pisma, po czym PSS obiecała składowanie przeniesić, lecz niestety do dnia dzisiejszego obietnicy swojej nie spełniła. A dzieci nasze, których w domu jest dość dużo muszą dalej wdychać kurz i pył, unoszący się z węgla.

Może będziesz łaskaw jeszcze raz poruszyć naszą sprawę, a wreszcie „poruszy się” i dyrekcja PSS.

Mieszkańcy domu przy ul. Sierakowskiego 38

Masowy morderca zbior hitlerowski skazany na śmierć

Sąd Wojewódzki w Łodzi na sesji wyjazdowej w Tomaszowie Maz. sądził zbrodniarza wojennego Johana Kropfitscha, który w latach 1941 — 1944 w Tomaszowie Maz. jako żandarm niemiecki brał udział w masowym mordowaniu ludności żydowskiej i polskiej.

Po przesłuchaniu około 50 świadków, ustalono, że Kropfitsch rozstrzelał na ulicach Tomaszowa w ciągu trzech lat paręset Żydów.

W szczególności zbrodniarzem odznaczyl się okrutnym mordowaniem dzieci żydowskich, opuszczających ghetto w poszukiwaniu pożywienia. Strzelał do nich w tył głowy, szczując ich przed tym psem-wilczurem. Zdarzały się także wypadki, iż schwyłane przez psa dzieci — Kropfitsch wpędzał do rzeki i tam topił je, strzelając do usiłujących ratować się.

Sąd wymierzył Kropfitschowi karę śmierci.

Mały reportaż

-Egzamin wcale nie jest trudny!...

Na korytarzach budynku przy ul. Kopernika 55 dużo chłopców i dziewcząt. Mimo to w gmachu panuje cisza i spokój. Na wszystkich twarzach maluje się powaga i skupienie. Nic dziwnego — przecież tu w salach odbywają się egzaminy wstępne na Uniwersytet!

Jako pierwsze odbywały się egzaminy kierunkowe. Przyszli studenci pisali prace wchodzące w zakres wydziału, na który mają zamiar wstąpić. Ostatnio zaś odbywały się egzaminy pisemne dla kandydatów na wydziały filologii rosyjskiej i matematyczno-przyrodniczy.

Otwierają się drzwi sali egzaminacyjnej. Z uśmiechem na twarzy ukazuje się w nich 17-letnia absolwentka Liceum Pedagogicznego TPD w Łodzi — Teodozja Wojciechowska.

Ob. Wojciechowska jest pochodzenia chłopskiego, ojciec jej — to rolnik posiadający 4,9 ha ziemi.

— Na jakim wydziale pragnie pani studiować? — zwracamy się do niej. — Zostałam przez dyrekcję Liceum wytypowana na wydział matematyki. Bardzo się cieszę, że spotkało mnie takie wyróżnienie...

Jej przyjaciółka, Maria Tomczyk, jest także córką małego chłopca z powiatu łódzkiego. Wytypowano

ją, tak jak i Wojciechowską, na studia wyższe.

Obie dzielą się wrażeniami, mówią o rozwiązaniach przed chwilą zadaniach. Nurtuje je tylko pytanie:

— Dobrze zrobiliśmy zadania, czy nie? ...

Na wynik egzaminu trzeba jednak jeszcze poczekać...

Przy oknie stoi młody człowiek w odświętnym ubraniu. Przegląda notatki.

— No, jak wypadł egzamin? ...

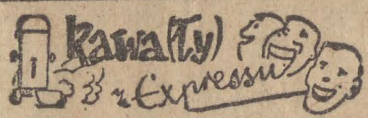
— Pracę swą oddałem dwie godziny przed przewidzianym terminem. Egzamin wcale nie jest taki trudny — odpowiada ob. Władysław Kaczmarek.

Ob. Kaczmarek pragnie studiować matematykę. Interesuje go ten przedmiot, więc chciałby pogłębić swe wiadomości w tej dziedzinie.

Po korytarzu spacerują młodzi ludzie, mówią szepcąc o przerabianych na egzaminie zadaniach. Niektórzy przeglądają swe notatki.

Wszyscy jednak, z którymi rozmawiamy wierzą, że egzamin wypadną im pomyślnie. Egzaminatorzy nie mają wcale srogich min. Uśmiechem i przyjaznym spojrzeniem dodają kandydatom na studentów otuchy i wiary w swe siły...

(ul)

Amerykański misjonarz zwraca się do tubylca:

— Baj się ochrzcić, synu, a pójdziesz do nieba...

— A co to jest niebo?

— To takie miejsce, gdzie wszędzie jest w bród...

— Hm.. To nie chcę tam iść.

— Dlaczego nie chcesz iść do nieba?

— Bo jak tam wszystkiego jest w bród, to na pewno tam już są Amerykanie!

— Ja was nauczę szanować nasze demokratyczne prawa! — zawołał rozgniewany komisarz policji adnauerowskiej w zachodnich Niemczech i — wściekły pognał na czele oddziału, szarżując tłum manifestantów o nokół.

— Ja was nauczę szanować nasze demokratyczne prawa! — zawołał rozgniewany komisarz policji adnauerowskiej w zachodnich Niemczech i — wściekły pognał na czele oddziału, szarżując tłum manifestantów o nokół.

— Ja was nauczę szanować nasze demokratyczne prawa! — zawołał rozgniewany komisarz policji adnauerowskiej w zachodnich Niemczech i — wściekły pognał na czele oddziału, szarżując tłum manifestantów o nokół.

— Ja was nauczę szanować nasze demokratyczne prawa! — zawołał rozgniewany komisarz policji adnauerowskiej w zachodnich Niemczech i — wściekły pognał na czele oddziału, szarżując tłum manifestantów o nokół.

— Ja was nauczę szanować nasze demokratyczne prawa! — zawołał rozgniewany komisarz policji adnauerowskiej w zachodnich Niemczech i — wściekły pognał na czele oddziału, szarżując tłum manifestantów o nokół.

— Ja was nauczę szanować nasze demokratyczne prawa! — zawołał rozgniewany komisarz policji adnauerowskiej w zachodnich Niemczech i — wściekły pognał na czele oddziału, szarżując tłum manifestantów o nokół.

— Ja was nauczę szanować nasze demokratyczne prawa! — zawołał rozgniewany komisarz policji adnauerowskiej w zachodnich Niemczech i — wściekły pognał na czele oddziału, szarżując tłum manifestantów o nokół.

— Ja was nauczę szanować nasze demokratyczne prawa! — zawołał rozgniewany komisarz policji adnauerowskiej w zachodnich Niemczech i — wściekły pognał na czele oddziału, szarżując tłum manifestantów o nokół.

— Ja was nauczę szanować nasze demokratyczne prawa! — zawołał rozgniewany komisarz policji adnauerowskiej w zachodnich Niemczech i — wściekły pognał na czele oddziału, szarżując tłum manifestantów o nokół.

— Ja was nauczę szanować nasze demokratyczne prawa! — zawołał rozgniewany komisarz policji adnauerowskiej w zachodnich Niemczech i — wściekły pognał na czele oddziału, szarżując tłum manifestantów o nokół.

— Ja was nauczę szanować nasze demokratyczne prawa! — zawołał rozgniewany komisarz policji adnauerowskiej w zachodnich Niemczech i — wściekły pognał na czele oddziału, szarżując tłum manifestantów o nokół.

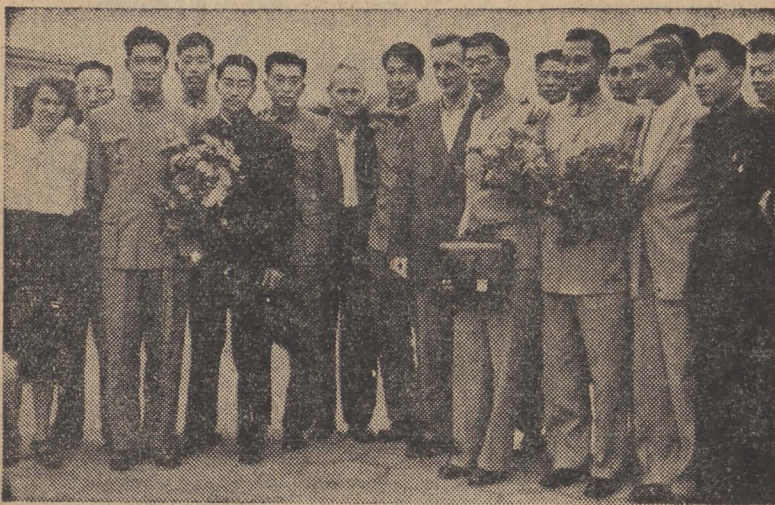
— Ja was nauczę szanować nasze demokratyczne prawa! — zawołał rozgniewany komisarz policji adnauerowskiej w zachodnich Niemczech i — wściekły pognał na czele oddziału, szarżując tłum manifestantów o nokół.

— Ja was nauczę szanować nasze demokratyczne prawa! — zawołał rozgniewany komisarz policji adnauerowskiej w zachodnich Niemczech i — wściekły pognał na czele oddziału, szarżując tłum manifestantów o nokół.

— Ja was nauczę szanować nasze demokratyczne prawa! — zawołał rozgniewany komisarz policji adnauerowskiej w zachodnich Niemczech i — wściekły pognał na czele oddziału, szarżując tłum manifestantów o nokół.

— Ja was nauczę szanować nasze demokratyczne prawa! — zawołał rozgniewany komisarz policji adnauerowskiej w zachodnich Niemczech i — wściekły pognał na czele oddziału, szarżując tłum manifestantów o nokół.

Dnia 29 bm. przybyła do Warszawy, wraz z grupą delegatów koreańskich, powracająca z Berlina reprezentacyjna drużyna koszykówek Chińskiej Republiki Ludowej. Zawodnicy chińscy spotkali się z reprezentacją Polski w Warszawie oraz rozegrali spotkania w innych miastach. Jest to pierwszy występ chińskich sportowców w Polsce. CAF — fot. Tyminski

Koszykówka

Polska - Chiny 45:44

Ciężko wywalczone zwycięstwo nad dobrze grającymi Chińczykami

Wczoraj rozegrany został w Warszawie międzypaństwowy mecz koszykówki męskiej Chiny — Polska. Drużynę Chin reprezentował zespół uczestniczący w Akademickich Mistrzostwach Świata w Berlinie. Spotkanie zakończyło się zwycięstwem reprezentacji Polski 45:44 (21:29).

Drużyna Chin była technicznie nieco lepsza, przewyższając Polaków szybkością i celnością rzutów. Chińczycy narzucili bardzo ostre tempo, które w połączeniu z celnością rzutów dało im do przerwy 8 punktów przewagi.

Po przerwie goście w dalszym ciągu przeważają i wydaje się, że Polacy przegrają spotkanie. W ostatniej jednak fazie gry drużyna polska zaczy-

na grać bardzo ambitnie i na 3 minuty przed końcem spotkania wyrównuje do stanu 43:43. Gracze chińscy nie wytrzymują ostrego tempa i w efekcie przegrywają spotkanie różnicą jednego punktu.

W drużynie polskiej dobrze wypadli Dąbrowski, Bartosiewicz oraz Markowski.

Najwięcej punktów dla Chin zdobyli: Huan-Bo-lin — 18, oraz Wan-Juan-czi — 11. Dla Polski punkty zdobyli: Dąbrowski — 12, Pawlak — 8, Kamiński — 7, Niciński — 7, Wojtowicz — 6, Bartosiewicz — 2, Lelenkiewicz — 2, Fonglerski — 1.

Sędziowali Czmoch i Szeremeta. Widzów ok. 10.000.

TEATRY

Im. Stefana Jaracza — „SWIECZNIK”, godz. 19.
Powszechny — „JACHT PARADISE” godz. 19.15.
Muzyczny — „CZARDASZKA” — godz. 19.15.
Letni — „MAZ I ZONA” — godz. 20.
Arlekin — „JAK DWA MICHAŁY CZAS ZATRZYMAŁY” — godz. 19.19.
CYRK nr 2 (Plac Niepodległości) — godz. 19.15.

KINA

ADRIA — nieczynne.
BAJKA — Krwawa Vendetta — 18, 20.
BAŁTYK — Dziewczyna u źródła — 16, 30, 18, 30, 20, 30.
GDYŃIA — Program naukowo-oświatowy — 16, 30, 18, 19, 20, 21.
MEODA GWARDIA — Złoty klucz — 16, 18, 20.
MUZA — Na odsiecz Carycyna — 18, 20.
POLONIA — Wielkie nadzieje — 16, 18, 30, 21.
PRZEDWIOSNIE — Wielka luna — 18, 20.
REKORD — Antoni Iwanowicz gwieiazda — 18, 20.
ROBOTNIK — Muzyka i miłość — 18, 20.
ROMA — Czerwony rumak — 18, 20.
SOJUSZ — nieczynne.
STYLOWY — Ostatni wystrzał — 18, 20.
SWIT — Zapora — 18, 20.
TATRY — Sumienie — 16, 18, 20.
WISLA — Spiewak nieznany — 16, 30, 18, 30, 20, 30.
WŁÓKNIAZ — Swiniarka i pastuch — 16, 30, 18, 30, 20, 30.
WOLNOŚĆ — Rodzina Sonnenbrucków — 16, 18, 20.
ZACHETA — Złote jezioro — 18, 20.

„EXPRESS ILLUSTROWANY”

Pierwszy raz na korcie

Jak wypadnie egzamin?

Turniej tenisowy „Ogniwo” dla nowicjuszy

Nareszcie zrzeczenia, kluby i kółka sportowe zdały sobie w pełni sprawę z tego, że posiadanie nowych, młodych i wyszkolonych zastępów zawodniczych jest kwestią o znaczeniu zasadniczym.

Nasza „przyszłość tenisowa” zależy wyłącznie od uwagi, starań i opieki wszystkich sekcji tenisowych i włożonego w tych najmłodszych wysiłku.

Dziś rozpoczyna się w Łodzi na siedmiu kortach Ogniewa w parku Poniałowskiego bardzo ważna i ciekawa impreza. Miannowicie organizuje się tutaj trzydniowy turniej tenisowy pod hasłem „pierwszy krok”. Zobaczymy w nim najmłodszy „narybek” białego sportu to znaczy tych, którzy mniej więcej od maja do sierpnia (często z przerwą wakacyjną) rozpoczęli naukę gry w tenisa. Zobaczymy młodzież jak po raz pierwszy spróbuje swych sił, walcząc ze swymi rówieśnikami.

W tym roku „pierwszy krok” będzie może najbardziej odpowiedział swej nazwie i spełni swój cel, gdyż z turnieju wyłączone zostały juniory, którzy brali udział w podobnych zawodach w roku ub.

Turniej podzielono na dwie części. Pierwsza, to gracze nie biorący dotychczas udziału w żadnych zawodach międzyklubowych i druga tak zwana klasyfikacyjna, która zgromadzi młodych adeptów tenisa nieco zaawansowanych. Tutaj również wyłączone zostały juniory. Chodzi bowiem o to żeby dać tym najmłodszym pełną okazję do pokazania swych możliwości, bo obecność juniorów z czołwki szybko wyeliminowałaby zupełnie jeszcze surowego gracza. Przy takiej organizacji turnieju sily będą wyrównane, a to jeszcze bardziej za chęć młodzieży, bo da jej możliwość rozegrania kilku nawet gier.

Do „pierwszego kroku” i do spotkań kwalifikacyjnych Ogniewo wystawi łącznie około 20 zawodników, łódzki Włóknarz dość pokaźną liczbę 30-tu, Widzew 10-ciu, Spójnia 7-miu do „pierwszego kroku” i 3-ch do klasyfikacyjnego. Unia — Piotrków posiada dużą ilość młodych, więc ciekawe ilu też ich zgłosi. Do walki stanie również młodzież łódzkiego AZS i Włóknarza z Pabianic.

Kluby prowincjonalne, które z jakichkolwiek przyczyn nie będą mogły wysłać swego „narybku” do Łodzi mają zorganizować „pierwszy krok” na swym terenie. Interesuje nas, czy zgłosi się młodzież z Szkolnych Kół Sportowych i kół przy zakładach pracy, bo tam jakże często natrafiać można na talenty.

Młodzież podzielono na trzy grupy wieku: od 12 do 18 lat, a ponieważ dolna granica nie jest ustalona zobaczmy być może i dzieci.

Turniej ma charakter otwarty i brać w nim udział mogą dziewczęta i chłopcy, którzy np. zapoznali się choć trochę z tenisem na wakacjach lub obozach. Mogą się zgłosić do turnieju i ci, którzy nie są zrzeszeni w klubach. „Pierwszy krok” będzie na prawdę sprawdzianem tego, co poszczególne sekcje tenisowe zrobiły w akcji szkolenia swych najmłodszych członków. Przekonamy się czy stworzono im dogodne warunki rozwoju, czy szkolenie było systematyczne i czy seniorzy również dali coś młodzieży ze swych wieloletnich doświadczeń zdobytych na korcie.

Prócz wkładu zrzeszeń, klubów i kół sportowych w nową akcję szkoleniową zobaczymy też jaki wysiłek włożyła sama młodzież w naukę, treningi i przejęcie się tą gałęzią sportu. Emes

Wyścig kolarski

na ul. Piotrkowskiej odbędzie się w niedzielę

Wyścig dla turystów zrzeszonych i niezrzeszonych odbędzie się w niedzielę dnia 2 bm. o godz. 7.30 rano, a nie jak poprzednio podano w sobotę dnia 1 bm. o godz. 17.00. Zapisy zawodników przyjmowane będą w sobotę dnia 1 bm. od godz. 7.30 do 13.00 w lokalu ŁKKF ul. Piotrkowska 67 front 2 p. oraz w dniu zawodów tj. w niedzielę od godz. 6.30 do 7.00 rano w podwórzu ul. Piotrkowska 67.

Aby nie zepsuć boiska

TOR PRZESZKÓD

to najciekawsza konkurencja Spartakiady

Do najbardziej interesujących konkurencji Spartakiady będzie należał niewątpliwie tor przeszkód. W ciągu kilkudziesięciu sekund trwania tej konkurencji publiczność będzie mogła zobaczyć w wielkim skrócie kilka dyscyplin sportowych. Zawodnik biorący udział w tej konkurencji musi wykonać bieg, rzut, skok, ćwiczenia gimnastyczne oraz dokonać kilku pchnięć szermierczych.

Do konkurencji toru przeszkód staną najlepsi wyczynowcy zrzeszeń sportowych.

Organizatorzy, starając się jak najbardziej podnieść walory widowiskowe tej konkurencji, wybudują dwa tory obok siebie. Zawodnicy na obu torach będą wypuszczeni jednocześnie tak, że startujący będzie waleczył nie tylko z czasem, ale i z współzawodnikiem biegnącym na sąsiednim torze.

Trudności techniczne urządzenia torów przeszkód na Stadionie WP. bez uszkodzenia boiska były wielkie, ale rozwiązano je szczęśliwie. Wszystkie

Sekcje sportowe

powstaną przy ŁKKF

Przy rozdziale WKKF na Łódź i województwo, sekcje sportowe pozostały przy WKKF. Praktyka jednak wykazała, że taka struktura organizacyjna jest ze stratą dla sportu, że zachodzi konieczność powołania do życia również sekcji sportowych przy ŁKKF.

W związku z tym WKKF postanowił przeprowadzić podział sekcji sportowych na miejskie i wojewódzkie. Podział ten ma być skutecznym w październiku. Sekcje przy ŁKKF obejmowałyby w zasięgu swego działania tylko teren Łodzi.

„Grube ryby” grają w piłkę na odbudowę stolicy

Pracownicy dwóch pokrewnych instytucji: Centrali Zaopatrzenia Rolnictwa i Centrali Rolniczych Spółdzielni zdecydowali urządzić zawody piłkarskie, a osiągnięty z nich dochód przeznaczyć na zasilenie funduszu budowy stolicy.

Aby zawody wypadły ciekawiej i walka drużyn była zacięta zdecydowano ooblec w kostiumy piłkarskie „grube ryby”, nie wyłączając dyrektorów i naczelników działów. Występ na boisku zapowiedzieli i inni, a wśród nich tacy, zadaniem których będzie pokazanie jak nie należy grać w piłkę nożną. Pieczęć nad całością powierzono specom od planowania.

Pokaz ten odbędzie się w sobotę 1 września o godz. 16 na boisku Włódzka przy ul. Armii Czerwonej.

Niedzielne pary

spotkań ligowych Włóknarz Ł. — Ogniewo B.

W nadchodzącą niedzielę rozegrany zostanie szereg dalszych spotkań piłkarskich o mistrzostwo Ligi.

Zestawienie par przedstawia się następująco:

Gwardia Kr. — Ogniewo Kr.
Kolejarz W. — CWKS.
Górnik Radlin — Włóknarz Kraków.
Budowlani Chorzów — Unia Chorzów.
Kolejarz P. — Gwardia Szczecin.
Włóknarz Ł. — Ogniewo Bytom.

ANDRZEJ ŻAŃSKI

— Ależ z przyjemnością.

Minęli śródmieście. Weszli w dzielnicę małych, wąskich uliczek. A oto i ta, do której zmierzali. A oto i szary, jednopiętrowy drewniak, tak bardzo dla nich pamiętny...

— Wiesz co? — zastanowił się głośno. — Przyszło mi do głowy, że właściwie powinienem iść do mojego dawnego mieszkania. Kto wie, czy nie ocalała mi jakaś miła pamiątka! Pójdiesz ze mną?

Zaskrzypiała ogrodowa furka. Kiedy Anna po raz pierwszy wchodziła tutaj, była zima. Zasypany śniegiem ogród przypominał wielki cmentarz. Nieśmowicie wyglądały słomiane chochoły, a śnieg, obciążając gałęzie drzew, nadawał im fantastyczne kształty.

Teraz ogród tonął w zieleni. Zamiast

słomianych chochołów — krzaki róż. Wzdłuż parkanu jakieś odmiany rzadkich, przekwitających peonii i grządki goździków.

— Tamten zimowy, był jak gdyby ogrodem śmierci. Ten jest ogrodem kwitnącego życia... — Anna wchłania w siebie kwiatne zapachy.

Wchodzą na górę. Trzeszczą, tak jak kiedyś, drewniane schody. I tak, jak kiedyś, jest cicho w tym drewnianym domu.

Otwierają im drzwi nowi gospodarze: starszy pan i starsza pani.

Oficer przedstawia się, kim jest i w jakim celu przyszedł.

— Nie! — potrząsa głową starszek — z tego, co pan szuka, nie znajdzie pan niczego. Zresztą, proszę zobaczyć!

Anna pamięta dobrze to mieszkanie,

412

pełne starych zegarów, antycznych brązów, książek o złoconych brzegach. Teraz mieszkanie wygląda bardzo prozaicznie: jak scena teatralna, z której wyniesiono efektowne dekoracje.

Gdzie są stare zegary? Empirowe biurczko? Pianino, na którym kiedyś grał Gorayski arie z „Pikowej damy” i mazurki Chopina?

Szare, smutne jest mieszkanie na pięterku, i nie ma w nim nic z niezwykłości, które kiedyś oczarowały Annę.

Sturmführer Weiler oczyścił kiedyś gruntownie to mieszkanie, wywożąc z niego wszystkie cenniejsze sprzęty i drobiazgi. Potem wprowadził się tutaj jakiś urzędniczy niemiecki, który zabrał resztę.

— Kiedy myśmy się tutaj wprowadzili — tłumaczył się strapiiony starszek — znalazłem już tylko trochę rupieci. I trochę książek. Jak gdyby w przewidywaniu, że ktoś zgłosi się po nie, włożyłem je do skrzyni. Proszę, może odnajdzie pan tam coś z dawnych pamiątek...

Nie wiadomo dlaczego skrzynia przypominała Annie starą trumienkę, w której spoczywają popioły kogoś dawno zmarłego...

Wewnątrz skrzyni kurz, pajęczyna. I migot czegoś jasnego, to połyskują złoczone brzegi jakiejś starej księgi.

Tych książek jest kilkanaście. Na spodzie trochę nut. Jest i album z pieśniami Schumanna. Jest jeszcze i parę kieliszków. Jakaś uszkodzona figurka z porcelany sewskiej. Jakaś prześliczna, chińska filiżanka bez ucha. To już wszystko, co zostało po dawnej świetności tego mieszkania.

Gorayski jest trochę markotny. W ciągu wojny widział jak prawie bez śladu rozsypywały się grody, budowane przez całe pokolenia — najszacowniejsze zabytki, świadczące o kulturze narodów. Stwardniał, a jednak jest mu wyraźnie żal tych drobiazgowych, z którymi łączy go nic najszerzej wspomnień.

— A czy nie znaleździe państwo malej szkatułki? Szkatułki z cedrowego drzewa? — pyta gospodarzy.

— Nie, takiej szkatułki nie było! — odpowiadają równocześnie starszowie.

Chmurnieje Krzysztof, chmurnieje i Anna.

(D. c. n.)